

การศึกษาการใช้โปรแกรมการพยาบาลองค์ร่วมต่อพฤติกรรม
การดูแลตนเองของผู้ที่มีพฤติกรรมพยายามฆ่าตัวตาย
โรงพยาบาลโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง

นางสาวสุทธิดา บรรทัดจันทร์

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2548
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

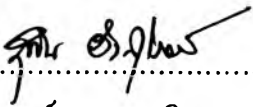
A STUDY OF USING HOLISTIC NURSING CARE PROGRAM ON
SELF-CARE BEHAVIORS OF SUICIDAL ATTEMPTERS,
PHOTHONG HOSPITAL, ANGTHONG PROVINCE

Miss Suttida Bantadjan

An independent project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2005

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ การศึกษาการใช้โปรแกรมการพยาบาลองค์รวม ต่อพฤติกรรมการ
ดูแลตนเองของผู้ที่มีพฤติกรรมพยายามฆ่าตัวตาย
โรงพยาบาลโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง
โดย นางสาวสุทธิดา บรรทัดจันทร์
สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. เพ็ญพักตร์ อุทิศ

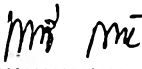
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการศึกษาอิสระ
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ค.อ.หญิง ดร. บุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญรัชชัย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. เพ็ญพักตร์ อุทิศ)

.....กรรมการ
(นางเพชรี คันธสายบัว)

สุทธิดา บรรทัดจันทร์ : การศึกษาการใช้โปรแกรมการพยาบาลองค์รวมต่อ
พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ที่มีพฤติกรรมพยายามฆ่าตัวตาย โรงพยาบาลโพธิ์ทอง
จังหวัดอ่างทอง (A STUDY OF USING HOLISTIC NURSING CARE
PROGRAM ON SELF-CARE BEHAVIORS OF SUICIDAL ATTEMPTERS,
PHOTHONG HOSPITAL, ANGTHONG PROVINCE)
อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. เพ็ญพักตร์ อุทิศ, 136 หน้า.

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมดูแลตนเองของ
ผู้ที่มีพฤติกรรมพยายามฆ่าตัวตาย โรงพยาบาลโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ก่อนและหลังได้รับ
โปรแกรมการพยาบาลองค์รวม กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ที่มีพฤติกรรมพยายามฆ่าตัวตายซึ่งได้รับการ
คัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์คุณสมบัติ จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ
โปรแกรมการพยาบาลองค์รวม ซึ่งผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 กิจกรรมหลัก คือ
สัมพันธภาพบำบัด การส่งเสริมความมีคุณค่าในตนเอง การให้ความรู้ด้านการดำรงชีวิตใน
ครอบครัวและในชุมชน การฝึกทักษะการผ่อนคลาย และการส่งเสริมความผาสุกทางจิตวิญญาณ
โดยผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ใน
การรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินพฤติกรรมดูแลตนเอง มีค่าความเที่ยงของเครื่องมือ
เท่ากับ .93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบที (Dependent t-test)

สรุปผลการศึกษา

คะแนนพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ที่มีพฤติกรรมพยายามฆ่าตัวตายทั้งโดยรวม
และรายด้าน ได้แก่ การดูแลตนเองด้านร่างกาย การพัฒนาการรู้จักตนเอง การติดต่อสื่อสาร
การใช้เวลา การเผชิญปัญหา การพัฒนาระบบสนับสนุนทางสังคม และด้านจิตวิญญาณ
หลังได้รับโปรแกรมการพยาบาลองค์รวม สูงกว่าก่อนได้รับโปรแกรมการพยาบาลองค์รวม อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

ลายมือชื่อนิสิต.....

ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4777823736 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD: HOLISTIC NURSING CARE PROGRAM / SELF-CARE BEHAVIORS / SUICIDAL ATTEMPTERS

SUTTIDA BANTADJAN : A STUDY OF USING HOLISTIC NURSING CARE PROGRAM ON SELF – CARE BEHAVIORS OF SUICIDAL ATTEMPTERS, PHOTHONG HOSPITAL, ANGTHONG PROVINCE INDEPENDENT STUDY
 ADVISOR: PENPAKTR UTHIS, PH.D., 136 pp.

The objective of this study was to compare the self-care behaviors scores of suicidal attempters before and after participation in the holistic nursing care program. The sample were 20 suicidal attempters who were purposively selected according to the inclusion criteria from inpatient unit, Phothong hospital. The study instrument was the holistic nursing care program which was developed by the researcher and validated by five experts. The program composed of 5 main activities including nurse – patient relationships, promoting of self - esteem, informational support, relaxation training skills, and promoting of spiritual well-being. Data were collected using the Self - Care Behaviors Measurement with Chronbach’s alpha reliability coefficient of .93. Dependent t-test were used for data analysis.

Major findings were as follows :

The scores on self-care behaviors of suicidal attempters for total scores and 7 subdomains including physical care, self awareness, communication, time management, coping, social support, and spiritual well-being after using the holistic nursing care program was significantly higher than before using the program, at the .05 level.

Field of study...Mental Health and Psychiatric Nursing....Student’s signature *Suttida Bantadjan*
 Academic year 2005.....Advisor’s signature *Penpaktra Uthis*

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้เป็นประสบการณ์ของการศึกษาที่มีค่ามาก ซึ่งสำเร็จได้ด้วย ความกรุณาของอาจารย์ ดร. เพ็ญพักตร์ อุทิศ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ซึ่งให้ความรู้ ข้อชี้แนะต่างๆ และได้ให้ข้อคิดที่มีประโยชน์ วิชาความรู้ต่างๆ ก่อให้เกิดความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะกระทำโครงการ การศึกษาอิสระให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย ประธานสอบโครงการ การศึกษาอิสระ และอาจารย์ เพชรี คันธสายบัว กรรมการสอบโครงการการศึกษาอิสระ ที่กรุณาให้ คำแนะนำ และข้อคิดเห็นอันทรงคุณค่า มีประโยชน์ และให้กำลังใจตลอดมา ทำให้โครงการศึกษา อิสระมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์รังสิมันต์ สุนทรไชยา อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช และท่านคณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้วิชาความรู้ ให้ข้อแนะนำต่างๆ และให้กำลังใจเสมอมา และ ขอขอบคุณคณะเจ้าหน้าที่ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่อำนวยความสะดวกตลอดการศึกษา

ขอขอบพระคุณกรมสุขภาพจิตที่สนับสนุนทุนการศึกษา ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์ต่อการศึกษาคั้งนี้

ขอขอบพระคุณนายแพทย์ ปริญา ภัทรคามินทร์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลโพธิ์ทอง คุณ จารวี จันทร์ภริมา หั้วหน้ากลุ่มการพยาบาล คุณสุกฤษณ์ อินทชิต หัวหน้างานอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน และเจ้าหน้าที่ตึกอุบัติเหตุ-ฉุกเฉิน โรงพยาบาลโพธิ์ทองทุกท่านที่คอยสนับสนุน ช่วยเหลือ ให้ คำปรึกษา อำนวยความสะดวก และเป็นกำลังใจที่ดีตลอดการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ บุญคุณของแม่ บุญช่วย บรรทัดจันทร์ ที่ให้ทั้งชีวิต ปัญญา ความรู้ ความคิด ความเข้มแข็ง และความอดทน เป็นกำลังใจที่ดีมากตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณ บุญคุณของพ่อ จสอ.เชษฐ บรรทัดจันทร์ ผู้ล่วงลับไปแล้วในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ ขอขอบคุณ บุคคลคนหนึ่งที่ทำให้ความรู้สึกดีดี ที่ให้กำลังใจและห่วงใยทั้งยามทุกข์และสุข และขอขอบคุณเพื่อน นิสิตแผน ข ทุกคนที่ทำให้ความรู้สึกของความเป็นเพื่อนนั้นมีค่ามากมาย มหาศาล

ท้ายสุดนี้ คุณค่าแห่งความดีและประโยชน์ใดๆ อันเกิดจากโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ ขอ มอบให้ผู้ป่วยและครอบครัวของผู้ที่มีพฤติกรรมพยายามฆ่าตัวตายทุกท่าน ให้มีสุขภาพกายและใจที่ สมบูรณ์แข็งแรงตลอดไป

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการศึกษา.....	7
วัตถุประสงค์การศึกษา.....	7
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	8
ขอบเขตการศึกษา.....	11
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
บทที่ 3 วิธีดำเนินการโครงการการศึกษาอิสระ.....	64
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	65
ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา.....	71
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	95
รายการอ้างอิง.....	107
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	122
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	124
ภาคผนวก ค ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	127
ประวัติผู้ศึกษา.....	136

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การทำกิจกรรมในโปรแกรมการพยาบาลองค์รวม.....	74
2	แสดงค่าคะแนนความรู้ในการดูแลตนเอง และคะแนนความมีคุณค่าในตนเอง...	88
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และอาชีพ.....	91
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม จำนวนครั้งที่เคยพยายาม ฆ่าตัวตายในอดีต ประวัติพยายามฆ่าตัวตายในครอบครัว และปัญหาที่ ทำให้เกิดพฤติกรรมพยายามฆ่าตัวตาย	92
5	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมดูแลตนเองของผู้ที่มี พฤติกรรมพยายามฆ่าตัวตายเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน ก่อนและหลัง ได้รับ โปรแกรมการพยาบาลองค์รวม.....	93